

Tartuntatautien automaattinen valvonta

Etelä-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskus ja HUS-yhtymän epidemiologinen yksikkö ylläpitävät yhdessä tartuntatautien automaattista valvontaa.

- Tartuntatautien automaattisen valvonnan **tarkoituksena** on tukea tartuntatauteihin liittyvän alueellisen tilannetietoisuuden kehittymistä.
- Valvonnan **tavoitteena** on välittää automaattisesti muodostuvaa tietoa poikkeuksellisista ilmoitusmääristä tartuntatautien sekä valmiuden ja varautumisen asiantuntijoille päivittäin.

Perustiedot valvonnasta:

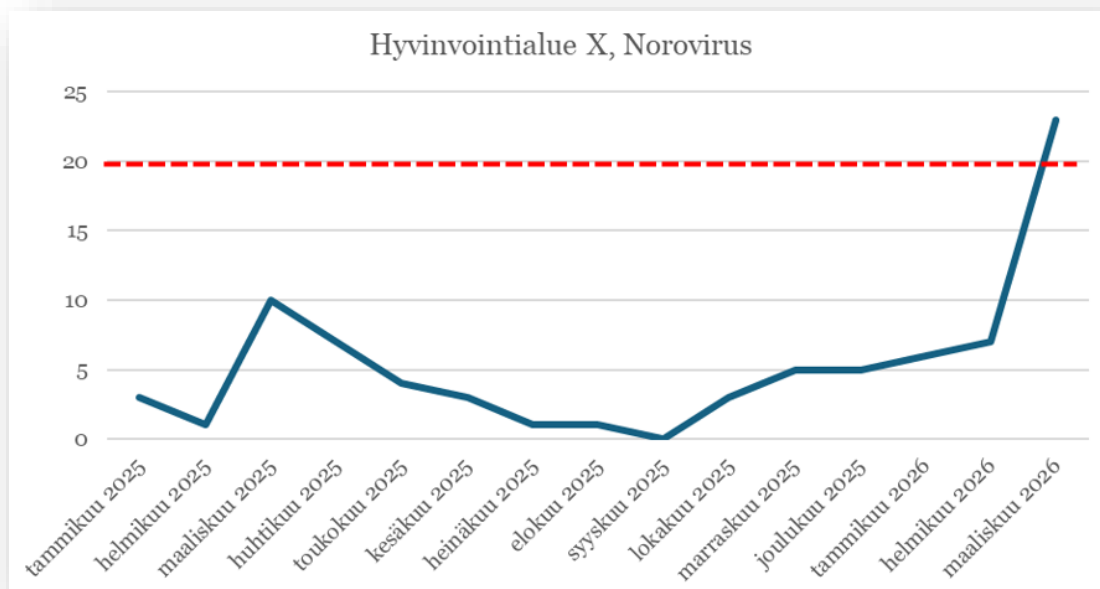
- Automaattinen valvonta koostuu THL:n ylläpitämän tartuntatautirekisterin tietojen käsittelystä.
- **Tartuntatautirekisterin** avoimesta rajapinnasta noudetaan automaattisesti edellisen 18 kuukauden tiedot. Kullekin tartuntataudille tai patogeenille muodostetaan aluekohtainen **hälytyskynnys**, joka perustuu alueen tartuntatauti-ilmoitusten määriin edellisen 18 kuukauden aikajaksolla.
- Mikäli viikko- tai kuukausikohtainen **ilmoitusmäärä** ylittää laskennallisen hälytyskynnyksen, tieto alue- ja tautikohtaisesta ilmoitusmäärästä nousee **ilmoitusviestiin**.
- Ilmoitusviesti sisältää **kaksi tarkastelujaksoa: viikko- ja kuukausikohtainen seuranta**.
- Kun tarkastelujakso - esimerkiksi kuukausi - vaihtuu, ilmoitusmäärät tippuvat normaalisti nolnaan, jolloin ilmoitusviestiin ei nouse uusia ilmoitusmääriä heti kuukauden alussa.
- Ilmoitusviesti lähetetään päivittäin sähköpostitse tartuntatautien automaattisen valvonnan vastaanottajille.
- Jos hälytyskynnyksiä ylittäviä ilmoitusmääriä ei ole, ilmoitusviestiä ei lähetetä.
- Huom! Yksittäiset, hälytyskynnyksien alle jäävät ilmoitukset eivät nouse ilmoitusviestiin. Yksittäisiä ilmoituksia tehdään tartuntatautirekisteriin paljon. Ilmoitusviesti näyttää vain pienen osan ilmoituksista ja alueista.
- Ilmoitusviesti lähetetään osoitteesta pavat@hus.fi.

Esimerkki hälytyskynnyksen ylittävästä ilmoitusmäärästä:

- Hyvinvointialue X on ilmoittanut norovirustartuntoja THL:n tartuntatautirekisteriin. Seurantajakson (1/2025–3/2026) tietojen perusteella laskennallinen hyvinvointialueen X

hälytyskynnys on **20 tautitapausta kuukaudessa** (punainen katkoviiva kuviossa). Maaliskuussa 2026 ilmoitusmäärä (24 tautitapausta) ylittää hälytyskynnyksen, jolloin hyvinvointialueen ilmoitusmäärät nousevat ilmoitusviestiin. Muiden kuukausien tapausmäärät eivät ole nousseet ilmoitusviestiin hyvinvointialueen osalta.

- Hälytyskynnys lasketaan automaattisesti perustuen aiempiin ilmoitusmääriin tarkastelujakson edellisiltä viikoilta tai kuukausilta. Hälytyskynnys on jatkossa hyvinvointialueelle X noroviruksen osalta suurempi.
- Ilmoitusmäärä nousee ilmoitusviestiin, jos se on suurempi kuin 95 % edellisistä viikko- tai kuukausikohtaisista ilmoitusmääristä tarkastelujaksolla.

Kuva 1. Hälytyskynnys (punainen katkoviiva), hyvinvointialue X, norovirus.

Esimerkki ilmoitusviestistä kuukausittaisen seurannan osalta, maaliskuu 2026:

Alue	Tartuntatauti	Ajan-kohta	Tautitapaukset / Kuukausi	Hälytyskynnys / Tautitapaukset	Yli-tys
Hyvinvointialue Y	Adenovirus	2026-03	34	27.8	6.2
Hyvinvointialue X	Norovirus	2026-03	24	20.0	4.0
Hyvinvointialue B	RSV	2026-03	61	55.9	5.1

Alue	Tartuntatauti	Ajan-kohta	Tautitapaukset / Kuukausi	Hälytyskynnys / Tautitapaukset	Yli-tys
Hyvinvointialue X	Adenovirus	2026-03	35	31.5	3.5

Taulukko 1. Esimerkki ilmoitusviestistä.

Ilmoitusviestien vastaanottaminen ja peruuttaminen:

- Sosiaali- ja terveydenhuollossa työskentelevät ammattilaiset ja asiantuntijat voivat pyytää päästä vastaanottajalistalle.
- Pyynnöt sekä ilmoitusviestien peruutukset voi lähettää sähköpostitse osoitteeseen pavat@hus.fi.

Lisätietoa tartuntatautiin automaattisesta valvonnasta:

- Lisätietoja automaattisesta valvonnasta saat:
 - pavat@hus.fi
 - kimmo.parhiala@hus.fi
 - eeva.ruotsalainen@hus.fi